

46933

Osnovalna slavnost
CELJSKEGA SOKOLA

dné 7. in 8. septembra.

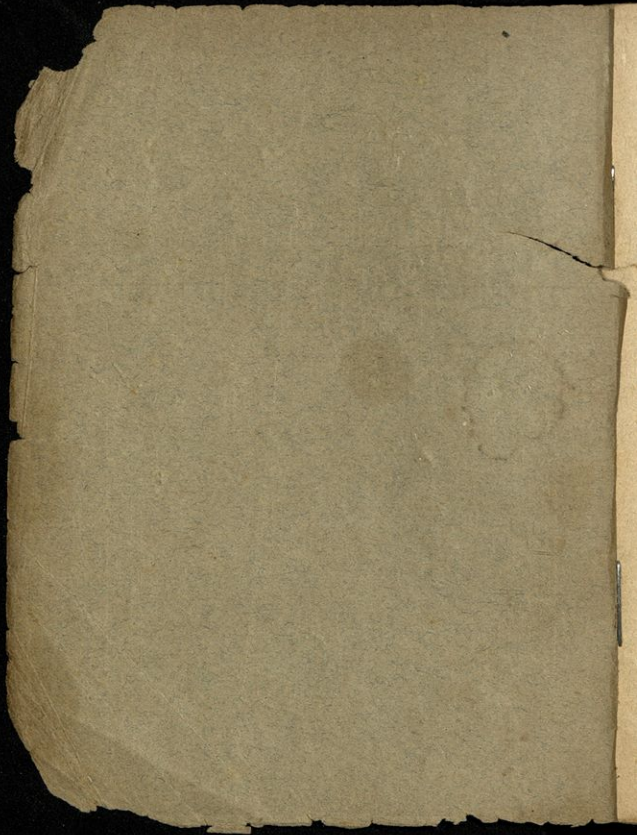
Čisti dohodek namenjen je za

SOKOLSKI DOM
v Ljubljani.

V Ljubljani, 1890.

Samozaložba. — Tisk Národne Tiskarne.

Osnovalna slavnost
„CELJSKEGA SOKOLA“

dné 7. in 8. septembra.

(Poseben odtisek iz „Slov. Naroda“.)

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Schwarz", with a long, sweeping horizontal stroke extending to the left and a smaller, more complex flourish underneath.

V Ljubljani, 1890.

Samozaložba. — Tisk Národne Tiskarne.

46933

Že tekom leta 1889. razmotravala se je mej slovensko mladino Celjsko misel, če bi se v Celji ne dalo ustanoviti sokolsko društvo, katero bi združevalo narodno mladino pri telovadbi in v društvenem življenji ter z novim čilim in krepkim naletom izdatno oživilo in pospešilo narodno delo v Celjskem mestu in s tem na celem slovenskem Štajerji. Koncem majnika 1890. l. bilo je dogovorjeno po daljnih posvetovanjih, da se osnuje kot sedmo slovensko sokolsko društvo „Celjski Sokol“, katerega ustanovitev naj se še tekom l. 1890 sijajno praznuje.

Dné 4. junija t. l. zbrali so se rodoljubi Celjski v čitalniških prostorih, kjer se je po nagovoru g. dr. Ivana Dečka in nekaterih predlogih g. Dragotina Treota sestavil osnovalni odbor.

Člani osnovalnega odbora gg. dr. Ivan Dečko, drd. Andrej Dominkuš in dr. Dragotin Treo prevzeli so delo v splošnem naudušenji za sokolsko idejo. Sestavila so se pravila za Sokole in kolesarje, katere je potrdilo c. kr. namestništvo v Gradci dné 16. julija 1890. brez vsakih ovir. — Začelo se je z nabiranjem članov in osnovalnega

fonda. — Dne 31. julija 1890. bil je prvi občni osnovalni zbor; mnogobrojna udeležba kazala je živo zanimanje za novo društvo in spričevala njegovo splošno priznano važnost. Nagovor g. dr. Iv. Dečka in poročila g. dr. Dragotina Treota o delovanji osnovalnega odbora obudila sta splošno naudušenje. Kako tudi ne? V teku 2 tednov oglasilo se je bilo nad 50 članov, mej njimi nad 30 izvršujočih, ter se nabralo nad 500 gld. osnovalnega fonda — uspeh, kateri je v očigled Celjskim razmeram prijetno presenečiti moral.

V odbor „Celjskega Sokola“ so bili izvoljeni gospodje: dr. Josip Vrečko, starosta, dr. Ivan Dečko, podstarosta, dr. Dragotin Treo, tajnik, Josip Georg, blagajnik, dalje Fran Lončar, Milan Kočevvar in Dragotin Vanič. Osnovalnemu odboru je izrekel občni zbor zahvalo za požrtvalno in upešno delovanje in ob jednem sklenilo se je jednoglasno, da se ima osnovalna slavnost vršiti dne 7. in 8. septembra kot velika sokolska slavnost.

Odbor Celjskega Sokola prevzel je s tem važno ali kočljivo nalogo; nje častna rešitev postati je morala za mlado društvo z ozirom na žalostne Celjske razmere vitalno vprašanje! Da se je ta naloga dne 7. in 8. septembra 1890 tako sijajno rešila, to nam je najlepši dokaz jakosti in krepkosti

mladega društva, uspešnosti energičnega postopanja ter zmagovitosti narodne sokolske ideje.

Vprašanje samo se vsled Celjskih razmer ni reševalo normalnim potom; nam je dovoljeno tukaj zapisati le faktične podatke brez vsake kritike.

Dne 2. avgusta t. l. predložil se je po odboru Celjskega Sokola mestnemu uradu v Celji program cele slavnosti v istej obširnosti, kakor se je dne 7. in 8. septembra t. l. res vršil. Z odlokom z dné 14. avgusta t. l. št. 4663 vzel je mestni urad Celjski vsposed slavnosti na znanje v njega polnem obsegu, ter prepovedal jedino le vsak slavnostni spreved po mestu. Slavnostni vsposed predložil se je ob enem c. kr. okrajnemu glavarstvu v Celji, ker so se imele glavne točke: slovesna maša, koncert in izlet v Žalec vršiti izvan področja mestnega urada. — Z odlokom z dné 8. avgusta t. l. št. 28.650, vzelo je c. kr. okrajno glavarstvo slavnost na znanje. —

Opiraje se na ta odloka, začel je odbor Celjskega Sokola vabiti Sokolska društva in goste, najemati stanovanja in vozove, naročil je vojaško godbo (in sicer v Zagrebu), različne tiskovine in sploh vse pripravil za slavnost. Razna mnogobrojna naročila v Ljubljani prevzel je iz prijaznosti brat Franjo Mulaček, gledé telovadbe brat Matija

Benčan. V zadoščenje sokolskim društvom prosil je odbor Celjskega Sokola za slavnostni spreved k slovesni maši in k izletu v Žaleč, kolikor so se te točke vršiti imele v področji c. kr. okrajnega glavarstva. Bilo je torej vse v najlepšem redu.

Dne 20. avgusta t. l. dostavil se je odboru Celjskega Sokola nenadoma odlok mestnega urada Celjskega z dne 19. avgusta 1890 št. 4927, v katerem se Celjskemu Sokolu vsaka slavnost strogo prepoveduje, in sicer zaradi tega, ker se te slavnosti baje hoče udeležiti več društev in gostov iz sosednih dežel, in ker ima ob enem tisti čas „Südmark“ svoj občni zbor v Celji.

V istem času rešilo je c. kr. okrajno glavarstvo prošnjo za slavnostni spreved s tem, da prošnje ne more rešiti, ker je slavnost vsled prepovedi mestnega urada Celjskega nemogoča postala.

Lahko si je misliti razburjenost, katera je vsled tega nastala v slovenskih krogih. Odbor Celjskega Sokola uložil je oestro pritožbo proti odloku mestnega urada in pomisleke proti rešitvi c. kr. okrajnega glavarstva ter ob enem sklenil poslati deputacijo k c. kr. namestništvu v Gradec.

Dne 24. avgusta t. l. prijaviili so starosta dr. Vrečko, podstarosta dr. Dečko in tajnik dr. Treo pritožbo osobno pri c. kr. namestniku, ekscelenci baronu Kübeck-u v Gradci. Deputacija šla je bajé

jako zadovoljna iz namestnijskega poslopja proti domu. Pripoveduje se, da je isto pot nekaj dni pozneje na nasvet Rakuscha in tovarišev hodil župan Celjskega mesta, dr. Neckerman, pa da se je vračal nekoliko potr. — Kaj gotovega o končnem izidu ni nihče vedel.

Dné 31. avgusta t. l. torej 6 dni pred slavnostjo dobil je odbor Celjskega Sokola odlok c. kr. namestništva v Gradci z dne 28. avgusta t. l. št. 2778, s katerim se dovoljuje Celjskemu Sokolu osnovalna slavnost po predloženem vspredu, vendar brez slavnostnega spreveda z godbo in zastavami po mestu. V istem času dovolilo je c. kr. okrajno glavarstvo slavnostni sprevod v okolici Celjski, kakor se je 7. in 8. septembra res vršil.

V istem času pa se je bajé društvu „Südmark“ isto tako prepovedal vsak ostentativni vsprejem v Celjskem mestu in okinčanje mesta z velikonemškimi trobojnicami.

Dné 2. septembra t. l. dobi odbor Celjskega Sokola nenadoma odlok mestnega urada z dne 1. sept 1890 št. 5212, v katerem se v dostavku k razsodbi c. kr. namestništva, članom Celjskega Sokola strogo prepoveduje, dné 7. in 8. septembra t. l. obleči sokolsko opravo ali nositi sploh kako vidno posebno znamenje. Ob enem se v tem odloku izreka, da

se bode vsem obiskovalcem slavnosti, ki pridejo v sokolski opravi ali ki nosijo kako drugo vidno znamenje, ustop v mesto na vsak način zabranil. Ta ukrep naznanil je mestni urad tudi drugim političnim oblastim, tako na primer c. kr. okrajnemu glavarstvu v Rudolfovem.

Proti temu odloku predložil je odbor Celjskega Sokola oestro pritožbo po mestnem uradu in oziraje se na zgodovino nešteti pritožb in potov, tudi naravnost na c. kr. namestnijo.

No, ko je opravil svoje delo še brzojavni urad, vsprejel je odbor Celjskega Sokola slednjič dné 6. septembra t. l. — zadnji dan pred slavnostjo, — odlok c. kr. namestnije z dné 4. septembra 1890 št. 2891, s katerim je končno razsojeno, da je zadnji ukrep slavnega mestnega urada v Celji gledé članov Celjskega Sokola kakor tudi gledé tujih gostov postavno popolnoma neutemeljen, da se ima torej osnovalna slavnost vršiti po prvotnem vsporodu v zmislu razsodbe c. kr. namestništva brez vsakih daljnih zaprek.

Dr. K. T.

Korut. T. 120

Slavnostna dneva, katera smo praznovali skupno z južnoštajerskimi svojimi brati, ostaneta nam neizbrisna v spominu. S ponosom sme zapisati „Celjski Sokol“ v kroniko svojo ta dva dneva in prelepo slavnost, katera se je navzlic vsem intrigam nasprotnikov izvršila skozi in skozi sijajno, dostojno in brez najmanjšega motenja miru od strani Slovencev. Olikano in zmerno obnašanje slovenskih Sokolov, ki se neso dali motiti po raznih provokacijah in surovih napadih, napravila je velik moraličen utis na večino mirnega in miroljubnega Celjskega občinstva, in blagodejni upliv tega utisa bode se gotovo pokazal morda že v kratkem. Celjsko občinstvo v svojej ogromni večini obnašalo se je mirno in dostojno, kakor so se obnašali Mariborčani pri pevski slavnosti, kakor se sploh obnašajo omikani ljudje. Da ono ni bilo in ni prav nič sovražno društvu „Sokolu“ in Slo-

vencem sploh, za to je najsijajnejši dokaz, da je več nego 300 stanovanj, večinoma po privatnih hišah, stavilo na razpolaganje društvenemu odboru ter s tem pokazalo, da se nikakor ne strinja z malo peščico drznih hujskačev, kateri so na vsak način skušali kaliti lep razvoj slavnostnih dnij, kar se jim pa ni posrečilo.

Udeležba bila je ogromna bodisi v Celji, bodisi posebno drugi dan v izborni narodnem Žalci. Korporativno zastopani so bili: „Sokol Ljubljanski“ z zastavo in 60 člani v društveni obleki, „Sokol Tržaški“ z zastavo in 20 člani, „Sokol Zagorski“ s 25 člani, „Sokol Dolenjski“ z zastavo in 16 člani, „Sokol Goriški“ po deputaciji 3 članov, „Savinjski Sokol“ z zastavo in 10 člani. Kar nas je posebno veselilo in naudušilo, bilo je, da so se bratje Hrvatje odzvali mnogobrojno. Lažnjivi telegrami in intrige premotile so sicer mnoge, a ipak došla je iz Zagreba oficijelna deputacija 3 članov „Hrvatskega Sokola“, katerej se je pridružilo kacic 18 hrvatskih Sokolov v društveni obleki in 10 biciklistov Sokolskih. „Pokupski Sokol“ iz Karlovca poslal je

tudi deputacijo 3 članov. Iz Zagreba bilo je še posebno lep broj domoljubov hrvatskih in slovenskih prihitelo in mnogo odličnih dam. Da je bilo število udeležnikov nesokolskih iz Ljubljane, Litije. Zidanega mosta in vseh dolenjskih in štajerskih krajev prav veliko, ni nam treba omenjati posebno. Zastopani so bili: Tamburaški zbor „Merkur“ iz Zagreba, pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane z zastavo in 20 pevci, akademično društvo „Triglav“ po deputaciji 3 članov z zastavo, čitalnica Celjska in pevsko društvo slov. na Ptuji po deputaciji z zborom, društvo „Edinost“ in „Delavsko podp. društvo v Trstu“ zastopano po g. prof. Mandiću, uredniku „Naše Sloge“ i. t. d., i. t. d. Sijajen utisek naredil je konečno b a n d e r i u m k m e t s k i h fantov iz Savinjske doline, nad 30 lepo opravljenih konjikov z narodnimi zastavami, jeden najlepših prizorov vse slavnosti. Krstili smo najmlajega „Sokola“, ki ga je bilo 36 članov v društveni obleki, prav častno, slovesno in sijajno.

Ob 5. uri zjutraj odpeljalo se je 60 članov „Sokola Ljubljanskega“ z zastavo pod vod-

stvom staroste Iv. Hribarja. Na kolodvoru našli smo zbrane brate Sokole iz Trsta, katerih je došlo s poštnim vlakom od obalij sinje Adrije z zastavo 20 pod vodstvom staroste Cotiča. Pridružilo se nam je 20 pevcev „Slavca“ z zastavo pod vodstvom podpredsednika Dražila, in pa nekoliko domoljubov Ljubljanskih, tako da nas je bilo precéj nad stotino, ki smo združeni odpeljali se iz Ljubljane. V Litiji, kakor že prej mej potom, pristopilo je novo število domoljubov, mej njimi gg. graščak Hren in deželni poslanec notar Svetec in več odličnih narodnih dam. Graščina Ponoviška, last g. Hrena, bila je okrašena z narodnimi zastavami, in pozdravljal nas je pok topičev, kakor na mnogih drugih krajih. V Zagorji čakal je v vrstah „Sokol Zagorski“ pod vodstvom staroste Medveda ter se nam je pridružil v številu 25 članov. Nebo se je začelo jasni, ter nam obetalo krasen dan. Na Zidanem mostu, bilo je živahno gibanje in buren pozdrav od došlih bratov Hrvatov in Slovencev z dolenjske strani. „Hrvatskega Sokola“ bilo je 20 članov v društveni obleki pod vodstvom staroste dr. Mazzure. Da ni bila

vsled raznih neresničnih telegramov nastala neka konfuzija, bila bi udeležba še mnogo večja. Lep broj pa je bilo družih Zagrebčanov, vsi s trobojnimi traki in napisom „Zagreb“ na njih. Bili so mej drugimi g. poslanec hrv. sabora dr. Vidrič s soprogo in hčerko, g. dr. Kopač s soprogo, gospod profesor Stöckl, gosp. tajnik Kuralt itd. „Pokupski Sokol“ v Karlovcu zastopala je deputacija 3 članov pod vodstvom prof. Vambergerja, „Dolenjski Sokol“ poslal je 16 članov z zastavo pod vodstvom staroste dr. Rozine. Ko smo po končanih pozdravih in burnih živio-klicih končno bili se razmestili po vagonih, zaigrala je godba Zagrebske požarne brambe koračnico, „Slavci“ zapeli so potem jeden zbor in mej naudušenjem vseh nauzočnih odpeljali smo se proti Celju. V Laškem trgu ustopilo je zopet mnogo domoljubov, po cesti poleg železnice pa se je videlo več z narodnimi zastavami okrašenih voz voziti se proti Celju, s katerih so pozdravljali vlak z Živio-klici in vbrnjenjem zastav. Slovesen je bil dohod na kolodvor Celjski. V dolgih vrstah bilo je razpostavljenega glava pri glavi na stotine občinstva, katero je

pozdravljalo z Živio-klici, na peronu pa je stal v vrstah „Celjski Sokol“, 36 članov v društveni obleki pod vodstvom staroste dr. Vrečka, katerega smo pozdravili z gromovitimi Živio- in Nazdravje klici, odzdravljali pa so naudušeni klici Celjskih Sokolov in drugih mnogobrojno zbranih domoljubov. Da smo imeli slobodo gibanja in kretanja, kakor bi jo človek po vsej pravici pričakoval na svoji domači slovenski rodni zemlji, bil bi uhod v Celje kaj velečastnega, kar Celjani morda še neso videli. Tako smo pa korakali tiho brez godbe, z zastavami v črnih zavojih v dolgih vrstah v sporedu par za parom skozi trume gosto zbranega občinstva sem ter tja simpatično pozdravljani. Konstatirati moram tu, da pri tem korporativnem uhodu vseh združenih „Sokolskih društev“ ni bilo čuti iz gostih trum občinstva niti najmanjega glasu protivnosti, da se je občinstvo pri tej priliki obnašalo povsem prav dostojno, kakor tudi malo pozneje, ko so vsa društva se iz centralnega zbirališča iz g. Košerjevega hôtela zopet zjedinjena podala na Celjski slavnostni prostor pri Kukci. Po mestu korakali so Sokoli z zavitimi za-

stavami, pri mostu pa nas je pričakovala že godba, s katero na čelu so potem odšla vsa društva z razvitimi vihrajočimi zastavami v vrstah na prostor slavnosti. Gromoviti Živioklici odmevali so po krasni okolici Celjski. Pridružila sta se sprevodu še pozneje došli „Savinjski Sokol“ z zastavo pod vodstvom staroste Pelana in pa deputacija 3 članov „Goriškega Sokola“, kakor tudi mnogo zastopnikov raznih društev. Za Sokolskimi društvi, korakalo je Ljubljansko pevsko društvo „Slavec“ z zastavo. Na stotine občinstva pa je korakalo za drugo godbo, ki je svirala na konci Sokolskega sprevoda. Bil je velikansko lep pogled, videti blizu 200 rudečih srajc žareti mej zelenjem, ponosno vihrale so zastave slovenske na slovenski zemlji, gromoviti Živio-klici pa so pričali, da smo istinito na domači zemlji, katere nam ne bode potujčila nobena „marka“, bodisi južna ali severna. Kjer je ljudstvo zavedno in probujeno, zastonj so vsi naporov ovirati naravni razvoj slovenskega življa. Čuli smo iz vrst nemški govorečih ljudij, posebno iz ust krasnega spola, marsikako drastično obsodbo one nestrpnosti, katera nam je prepovedala prosto

gibanje in sprevod po mestu ter se je od mnogih obžalovalo, da se zares lepi sprevod ni mogel razvijati jednako prosto tudi po mestnih ulicah.

Predno smo se podali na slavnostni prostor, po končanem zajutreku in kratkem odmoru v hotelu „Pri belem volu“, korakala so vsa društva — kakor je bilo že omenjeno — proti 11. uri z zastavami in godbo k sv. Jožefu, kjer je bila slovesna sv. maša s petjem. Posebno čaroben pogled je bil, ko so se rudeče Sokolske srajce v dolgih vrstah videle po gori raztresene mej zelenjem, po vseh potih, na katerih je kar vrvelo občinstva, ki je spremljalo Sokole. Skozi in skozi pozdravljali so domoljubi Sokole in sploh vse slavnostne goste z krepkimi Živio-klici, katerim se je naudušeno odgovarjalo; videlo se je očitno, da smo svoji pri svojih. Ko smo dospeli na prijazni holmec, na katerega vrhu stoji cerkev sv. Jožefa in se malo odpočili, pričela se je slovesna sv. maša, pri katerej so stregli Sokoli. Vseh šest društvenih zastav razpostavilo se je pred oltarjem, Sokoli pa so stali v špalirji po cerkvi, ki je bila tako napolnjena, da so mnogi morali ostati zunaj in se le od daleč mogli udeležiti

sv. maše. Pevski zbor Celjski pel je prav dobro latinsko mašo. Po končanem cerkvenem obredu, podali smo se v istem redu, kakor smo došli, po drugem gozdnem potu v restavracijo gosp. Kukca, kjer je bil kratek odmor z godbo in petjem. Kmalu napolnili so se obširni prostori in pričelo se je živahno gibanje. Slavci zapeli so več zborov, mej katerimi je bil posebno naudušeno sprejet Ipavčev vedno krasni „Bodi zdrava domovina“, v katerem sta samospev pela g. Meden in operni pevec Josip Noll. Morala se je ponavljati, in še so jo hoteli slišati. Proti 1. uri odpravili smo se v mesto. Dokler smo bili na tleh Celjske okolice, katero so si z ustrajnim delovanjem lansko leto priborili Slovenci, da ima zdaj poštenega slovenskega župana, gibali smo se prosto, ko pa smo se približali mestnemu ozidju, spominjalo se je nas, da zdaj imamo stopiti v svetišče Germanije, zakrili smo zopet zastave, omolknila je godba, duška pa smo si dali s trikratnim gromovitim živio-klicem na bodoče slovensko Celje! Pripetila se je tu komična epizoda. Ker zastava „Slavca“ ni imela saboj črnega zagrinjala, morali so jo pokriti z dvema vrhnima

suknjama, samo da je bila pokrita in se je tako ustreglo volji Celjskih mogotcev. V gostih trumah korakali smo po mestu proti hotelu, kjer je bil napovedan ob 1. uri slavnostni skupni banket. Nekako čudna ilustracija za nemški značaj Celja so bile stotine rudečih srajc, ki so se kazale po vseh ulicah mesta brez najmanjšega znamenja nasprotstva. Poudarjam to navlašč še jedenkrat, ker ponočna, nahujskana druhal, ki je nedeljo zvečer sramotila dobro ime Celjskega mesta, ni se upala na dan pri svitu solnca. Še le s poznim mrakom večernim izletela je iz netopirskih svojih gnezd ter počela sramotno svoje delo. Pohvaliti mi je tu energično in nepristransko delovanje žandarmarije, ki je mnogim teh razbojniških capinov preskrbela primerno prenočišče. Nikakor pa se ne moremo tako pohvalno izraziti o preveč prizanesljivem postopanju mestne policije Celjske, katere dolžnost je bila v prvi vrsti, preprečiti škandalozne izgrede z največjo strogostjo in eneržijo.

Toda vrnimo se nazaj k predmetu. Banket bil je prirejen, kar se tiče prostorov, prav dobro in praktično, da pa postrežba pri tesnobi lokala in

ogromnem navalu gostov ni mogla biti tako izborna, kakor bi bilo želeti, je stvar, katero je lahko umeti. Svirala je godba Zagrebška večinoma slovanske komade. Vrsto napitnic pričel je Celjskega Sokola starosta dr. Vrečko z naudušenim govorom. Pozdravil je toplo vsa došla Sokolska društva, posebno simpatično omenil čuvarje jadranskih obalij, Sokole Tržaške in pa brate Hrvate, ki so zopet pokazali, da se čutijo jedne krvi, jedne matere sinove z nami. Omenil je zahvalno vlado, ki nas je jedina branila, ter končal s trikratnim Živio- in Slava-klicem presvetlemu vladarju, katera sta našla gromovit odmev od vseh navzočnih, ki so stoje poslušali cesarsko himno, katero je zaigrala godba. Žal mi je, da me tesnoba prostora in ogromna obsežnost gradiva sili, da ne morem obširneje omenjati izvrstnih govorov drugih govornikov.

Drugi govornik bil je poslanec sabora hrvatskega dr. Vidrič iz Zagreba. Razpravljal je v lepem govoru dve kreposti naroda slovenskega: vero v Boga in zvestobo do svojega vladarja. Izpolnujoč dolžnosti svoje do cerkve ima narod pravico, da tudi cerkveni glavarji izpolnujejo svojo dolž-

nost nasproti narodu, da v prvi vrsti spoštujejo in goje jezik naroda. Protinaroden duhovnik bil bi nevreden svojega poklica. Za uzorno zvestobo, ki jo je kazal vedno Slovenec do vladarja svojega, za katerega je prelival vedno rad svojo kri, imati tudi pravico terjati, da nas puste živeti in rasti kot Slovence. Mi smo bili vedno mirni, zakaj bi nas potem črtili? Jednaka pravica naj velja za vse narode, ki bodo navdušeno klicali. Živela Avstrija! Živahni Dobro in Živio-klici pritrjevali so govorniku.

Dr. S e r n e c Josip, kot zastopnik okraja Celjskega, izraža radost Slovencev okolice Celjske in inteligence Slovenske na dohodu toliko odličnih gostov. Še le za mejo mestno smeli smo se svobodno razvijati. A bodočnost bode naša, morda ne preteče več mnogo let, da Vas bode tudi v mestu pozdravljal župan Celjski!

Grmoviti Živio-klici kazali so, kako globoko je segel do dna vseh src izborni govornik in navdušenje ni se poleglo prej, da je začel govoriti dr. M a z z u r a, advokat in starosta Sokola iz Zagreba. Hrvat in Slovenec zmatrata se vedno za

brata. Vi ste antemurale proti navalu Nemštva, katerega se nam je več bati nego Madjarstva. Navede besede Jenkove: Ko bom počival itd. Narod Vaš je krasen, imel bode gotovo še krasne dni. Nasprotniki Vaši slavijo danes svetkovino jada, osvojili smo njihovo citadelo. Sokol nosi zdravu mišicu i srce junačko, cvet inteligence slovenske je v njem, privedi mora v slogi narod do tega, kar je pesnik Jenko veroval v proroškem duhu: Da bode narod slovenski svoboden, sam svoj! Napijem složnemu narodu slovenskemu. Napitnica bila je vsprejeta oduševljeno, kakor je bila naudušeno govorjena.

Starosta dr. Vrečko nazdravi potem Ljubljanskemu „Slavcu“, ki zapoje „Slovansko pesem“, (samospeve Meden in Perdan) burno vsprejeto. Ljubljanskega Sokola starosta Ivan Hribar: Take slavnosti narodne, kot je današnja še ni videlo Celje. Udeležba je sijajna od vseh strani. Prišli so bratje od obalij Adrije, da pokažejo, da tudi tam so zvesti čuvari Slovanstva, prišli so bratje Hrvatje, prišli bi bili tudi bratje Čehi, da jih neso zaprečile elementarne nezgode. Zato odzvali so se

telegrafično. Celjsko prebivalstvo ni nam nasprotno, le mala klika hoče braniti junakom Celjskim, ki budijo narod, početnikom prekrasne današnje slavnosti. Malo nas je, a smo ljudi. Narod v okolici Celjski je probujen. V imenu „Ljubljanskega Sokola“ napijam hrabrim junakom Celjskim! Z naudušenimi, dolgotrajajočimi Živio-klici bil je vsprejet ta zares izvrstni govor, in bratili so se „Sokoli“ Celjski z brati došlimi iz vseh krajev slovenske in hrvatske domovine. — Nastal je potem kratek odmor in je naznanil tajnik „Sokola Celjskega“ došle telegrame, katere prijavljamo — vse skupaj in celotno — na konci tega poročila. Došli so iz Češke, Hrvatske in vseh krajev Slovenije. Prečitali so se važnejši, drugi pa naznanili, ker ni bilo mogoče čitati vseh, ter bili vsprejeti z viharnimi Živio- in Slava klici.

Predlog tajnika dr. Treota, da se telegrafičnim potom pošlje iskreni pozdrav in Na zdravje „Sokolu“ v Opavi, ki je praznoval slavnost z enakimi zaprekami in intrigami, kakor Celjski, bil je vsprejet naudušeno. Isto tako predlog, da se visokemu jubilarju, škofu Strossmayerju izreče

globoko spoštovanje in srčno čestitanje združenih slovenskih in hrvatskih „Sokolov“. Gromoviti klici „Živio Strossmayer“ pritrjevali so, da je z naudušenjem bil jednoglasno vsprejet ta predlog. Tudi „Bralnemu društvu“ v Tržiči in k Vilharjevi slavnosti v Planini odposlala sta se telegrafična pozdrava. Izmed telegramov omenim naj za danes le nekatere: S Češkega došli so iz Prage, iz Opave dva, iz Nachoda, Jičina, Třebice, Budějovic in od češkega Sokola na Dunaji. Iz Hrvatske: Iz Zagreba, iz Pulja dva, iz Požege, Spljeta, Karlovca i. t. d. Iz slovenskih krajev pa jih je bilo nebrojno, da ga nij skoro važnejega kraja, kateri bi se ne bil udeležil vsaj v duhu slavnosti. To je najbolji dokaz, kako živo so se zanimali slovenski domoljubi povsod za „Sokola Celjskega“, s kako radostjo so pozdravljali njega rojstvo, dobro spoznavši preveliko njegovo važnost za razvoj Slovenstva v Celji. Naj bode to živo zanimanje vse Slovenije spodbuda vrlim junakom, ki so osnovali „Sokola“, da neustrašeno in neutrujeno delajo naprej za njega daljni razvitek ter se ne dadó plašiti po intrigah nasprotnikov.

Ko je bilo končano prečitavanje telegramov, poprime besedo operni pevec Josip Nolli, poudarjajoč, da čez mnogo let se je zopet oblekel v rudečo srajco, ter, da je ponosen videti se kot „stare garde“ Sokol mej tolikimi odličnimi brati, Sokoli slovenskimi in hrvatskimi. Posebno pozdravlja vrle Tržacane, ki se neso strašili dolzega pota in došli v lepem številu in pa brate Hrvate, ter napije uzajemnosti jugoslovanski. Napitnica bila je vsprejeta z naudušenjem in s tem bila je končana vrsta govorov. „Slavec“ zapel je še nekaj zborov, živahno odobravanih.

Potem pa so se vsa društva odpravila na slavnostni prostor pred mestom v restavracijo Kukčevo v istem redu, kakor zjutraj, namreč do mosta tiho, od mosta naprej pa z razvitimi zastavami, dvema godbama in trobentanjem „Sokolov“. Spremljevala jih je velika množica občinstva, ter so se razlegali daleč na okolu naudušeni Živio-klici. Kmalu bilo je na slavnostnem prostoru vse zasedeno in pričela se je slavnost s telovadbo. Začeli so „Sokoli“ Zagrebški na drogu, ter izvajali prav izvrstno razne težke vaje, katere so bile od mnogobrojnega

občinstva vsprejete z burnimi odobravajočimi klici. Ker sem baš, ko se je pričela telovadba, spremljeval z družimi „Sokoli“ Ljubljanskimi in Celjskimi „Zagorskega Sokola“ do mosta, obžalujem, da o telovadbi Zagrebčanov ne morem poročati tako obširno, kakor bi želel. Čul sem le jako pohvalne glasove o izrednosti telovadcev Hrvatskega „Sokola“. Da je „Zagorski Sokol“ moral oditi že v nedeljo popoldne, obžalovali so v prvi vrsti njega člani sami najbolj, a dolžnost zvala jih je domov. Večina njih so rudokopi, ki so že v nedeljo ponoči morali nastopiti trudapolno svoje delo, katero pa jim ne brani, da so verni in zvesti Sokoli. Iskreno jih je pozdravil Ljubljanskega „Sokola“ podstarosta dr. Triller ter spodbujal, da ostanejo vedno tako vrli dečki, kakor dozdej, na katere smo ponosni. Pri mostu razločili smo se, in deputacija „Celjskega Sokola“ jih je spremila do kolodvora. Na slavnostnem prostoru pa se je nadaljevala veselica. Vrstile so se godba, petje, sviranje tamburašev in pa telovadba. Za Zagrebškimi „Sokoli“ nastopili so Ljubljančani, katerih mojstersko izvedene vaje so bile burno pohvaljene. Občinstva bilo

je polno na vseh krajih po okolu ležečih potih in holmcih, katero je občudovalo gibčnost, eleganco in silno krepost Ljubljanskih Sokolov. Prvi dan telovadilo se je samo na drogu in so se posebno odlikovali bratje „Sokoli“: Benčan, Vernik, Bratina, Škof, Virk, Pavčič, Goričan, Agnolo, Franchetti. Posebno odobravanje izzivale so težke vaje: Velekolo naprej in nazaj, stoje na rokah, s pod- in nadprijemom, veleprevrat z različnimi drugimi odskoki in kakor se še imenujejo te vaje. Bil je le jeden glas, da so Ljubljancani se skazali prave mojstre v telovadbi.

Ko je bila končana telovadba, vršil se je muzikalni del programa. „Slavec“ pel je na občno zahtevanje Ipavčevo „Domovino“ in še večje naudušenje nego zjutraj sta izzvala solista g. Meden in operni pevec Josip Nolli, ki se je rade volje pridružil Ljubljanskim pevcem. Nepotrebno je kaj več pristavljati, imena teh dveh pevcev zadostujeta. Isto tako naudušeno sprejeta je bila „Slovenec sem“ in mnogo drugih zborov. Humoristična in karakteristična „češka kitara“ izbudila je mnogo smeha in živo odobravanje in se je v solu odliko-

val g. Pavška simpatični tenor. Tamburaši Zagrebški zaigrali so nam „Naprej“, „venec slov. pesmi“ in razne druge in našli najživahneje priznanje za svoje zares izvrstno predavanje, kakor tudi dotični gospod ki je prav lepo pel bariton solo skupaj s tamburaši. Zadnje točke pevskega programa bila sta dva mešana zbora Celjskega pevskega zbora, pomnoženega z nekaterimi člani „Slov. pevskega društva“. Pelo se je „Pozdravljam te gorenjska stran“ in „Nazaj v planinski raj“, solo pel je g. nadučitelj Porekar prav izborno. V mali obliki imeli smo užitek, ki nas je spominjal na Mariborsko slavnost, kajti pelo se je prav izvrstno in zaslužena pohvala donela je vrlim pevkam in pevcem.

Ko se je do dobrega stemnilo, začeli smo odhajati v mesto. V čitalnici zbrali so se „Slavci“, bratje Hrvatje in drugi Sokoli, in pričela se je kmalu živahna zabava. V gorenjih sijajno nakičenih prostorih pa je bil jako lep in eleganten ples. Mnogo krasnih gospodičin in gospèj v elegantnih toaletah dajalo je poseben sijaj zares lepej zabavi. Neutrjeno sukale so se plesalke in plesalci in se

neso pustili motiti po tropični vročini, katera je vladala v dvorani. Drugi del Sokolov pa se je utaboril pri Košerji, kjer je vladalo veselo življenje do ranega jutra in so pokale šampanjske petarde, ter se prepevale vesele pesmice.

Tako se je vršil prvi dan slavnosti, sijajno, dostojno in povsem mirno od strani Slovencev, ki so s tem pokazali, da je bila res zastopana inteligenca, ki se ni dala izzvati na noben način od nahujskanih izzivačev. Slovenska olikanost praznovala je sijajno zmago nad surovostjo, s katero je nemčurske klike našuntana druhal sramotila nedeljo po noči dobro ime Celjskega mesta, napadajoča mirne goste na upravo razbojniški način. Ni tu mesta, obširneje govoriti o teh sramotnih dogodbah, samo toliko rečemo, da stranka, ki se poslužuje tacihih sredstev, obsodila je sama sebe v očeh vsacega pošteno mislečega človeka. Nadejamo se, da bode tudi večina mirnega Celjskega prebivalstva sprevidela to ter sama se odločila od hujškačev, ki so uprizorili vsa ta ostudna dejanja.

Drugo jutro začeli so se Sokoli zbirati po raznih kavarnah in gostilnah po mestu. Drug je

pripovedoval drugemu dogodbe pretekle noči, katerih bi lahko nabrali cele kope, deloma prav zanimivih. Prijaviti čemo pozneje nekatere. Mej 9. in 10. uro zbrali smo se vsi skupaj v restavraciji g. Kukca, kjer je svirala Zagrebška godba, druga godba pa je spremljevala oni del Sokolov, ki se je podal na Stari grad. Pozneje bil je obed v raznih gostilnicah, kjer so se shajala posamezna društva in oddelki slavnostnih gostov.

S tem bil je tako rekoč končan Celjski del slavnosti in preostaje mi popisati še popoldanski izlet v Žalec, ki je bil odločen v programu kot svršetek slavnosti, ter jo je zares končal tako izborna, da je bilo jednoglasno naudušenje ob izvrstnem in sijajnem izidu cele slavnosti.

Kmalu po 1. uri popoldne zbrali so se Sokoli pri Košerji, kjer je bil vedno „general-kvartir“, od tam pa korakali čez veliki Savinjski most, ter se ustavili pred parkom in razredili v vrste za odhod v Žalec. „Celjski Sokol“ pa je počakal še v mestu in pričakal banderium kmetskih fantov iz Savinjske doline, ki je prijahal skozi mesto, pozdravil Sokola, potem pa odjahal skozi mesto in

čez most, pozdraviti še tam zbrana „Sokolska društva“. Ko se nam je bližal od daleč ta impozantni sprevod, in so zaropotala konjska kopita po Savinjskem mostu, zaorili so tako mogočni Živioklici, da ni bilo konca ni kraja naudušenji. Lepo pa je bilo tudi videti nad 30 kmetskih fantov s širokimi trobojnicami čez prsa prevezanimi, za škornji pa vsak malo trobojno zastavico, s katerimi so mimo jahaje, snevši jih, mahali in pozdravljali z naudušenimi Živioklici. Bil je to jeden izmej najlepših momentov slavnosti. Celjskim zagrizencem pa vem, da je kar mrgolelo pred očmi in bobnelo po ušesih, ko je bilo čuti ropot konjskih kopit slovenskih po njihovem nemškem mestnem tlaku. Ko smo razvili zastave in se postavili v red, podal se je ves slavnostni sprevod skozi park proti Žalcu.

Bil je dolg in lep sprevod, na čelu banderium, potem Zagrebška godba, zastave pojedinih društev, potem zopet godba Šmarska, „Slavci“ in drugi gostje ter mnogobrojno občinstvo. Vse je bilo naudušeno, in korakali smo naprej v najlepšem redu. Ko smo prišli do tako zvanega „Waldhause“, kjer je bila zbrana različna nemškutarska gospoda, za-

gnala sta dva pobalina nekaj peska in kamenja na mimoidoče. Kakor blisk bili so Sokoli pripravljeni, naskočiti nemčursko visoko ležečo trdnjavo in si poiskati zadoščenja, a staroste zadržali so jih, ter se je izročil jeden napadalcev navzočim žandarmom. Konstatirala pa se je podlost napada pri lastniku Matesu, ki se je izgovarjal, da je nedolžen na tem činu. Vreme, ki je bilo ves dan premenljivo in nestanovitno, začelo nam je malo nagajati in dolgo pot po gozdu ob desnem bregu Savinje, ki bi bila sicer jako lepa, bredli smo po razmočeni ilovci, nadlegovani od dežja. A dobri humor niti za minuto ni zapustil Sokolov, in ko smo došli do voz, krasno nakičenih z zelenjem in narodnimi zastavami, ki so nas čakali pri Levci, zasijalo nam je zopet solnce in pozabljene so bile na mah vse neprijetnosti dolzega pešpota.

Vožnja v Žalec bila je pravi slavnostni triumfalni sprevod. Povsod na cesti bilo je na stotine naroda, posebno pri Petrovčah, kjer je bil postavljen slavalok, ljudstvo je povsod živahno pozdravljalo z Živioklici, katerim so naudušeno odzdravljali Sokoli in drugi gostje. Impozanten bil je dohod

v krasno nakičeni trg Žalec, pred katerim smo se ustavili ter stopili v vrste k slavnostnemu uhodu. Pri slavoloku z napisom: „Živeli Sokolci“ čakala je deputacija, na čelu gosp. župan Hausenbihler, ki je s toplimi besedami pozdravil Sokole in druge goste v imenu domoljubov Žalskega trga in Savinjske doline. Združili so se vsi staroste okolu zastav; gospodičina Žuža iz Žalca pozdravila je Sokole in goste v imenu domoljubnih Slovenk, na kar so ona in gospodične: Kuhec, Zadnik, Jeržabek in druge okrasile vse zastave z venci. Odzdravili in zahvalili so se pojedini staroste, potem pa smo korakali naprej pod slavolokom v prekrasno z zastavami, zelenjem in cvetjem nakičeni trg. Narodni Žalec oblekel se je bil v praznično obleko, iz vseh oken pa so nas obsipale nežne roke s cvetjem, šopki in celo s celimi venci, katerih so Sokoli nabrali toliko, da so bili pojedini kar šetajoče razstave cvetlic. Nepozaben ostane nam ta uhod v Žalec, katerega vrlim prebivalcem smo klicali gromoviti Živio in Slava!

Občinstva nabralo se je bilo na tisoče, bila je to druga izdaja tabora, katerega se je spominjalo

še mnogo, za mladino pa je bil to nov prizor. Ko smo prekorakali trg po jedni strani gori, po drugi doli, ustavili smo se pred hišo župana g. Hausenbihlerja, ter se razkropili po bližnjih gostilnah, da se malo okrepčamo. Po kratkem odmoru odšla so vsa društva na slavnostni prostor, pred gradom g. kneza Salm-Reifferscheida, na katerega blagovoljno prepuščenem posestvu se je vršila ljudska slavnost. Občinstva bilo je že na tisoče zbrana, ko smo došli, in kmalu bilo je vse živo. Zagrebška godba svirala je zares neumorno, „Slavec“ pa je z izbornim petjem zopet nauduševal. Ni bilo konca ni kraja klicev, ki so še jedenkrat zahtevali „Domovino“. S posebnim naudušenjem pela se je tu, na lepi ravnici, obrobljeni s holmi in gorami, pozlačenimi od zadnjih žarkov zahajajočega solnca. Bil je krasen moment, in mogočno so doneli Slavčevi glasovi in pa naudušena samospeva Medena in Nollija čez ravan, ko pa je bila končana pesem, bučalo je mej tisočinami glav, od vseh strani jeli so se klici „še jedenkrat“ in tudi zdaj v tretji-krat morala se je ponavljati. G Jos. Noll pa je potem pridal še samospev „Kje dom je moj?“

kateremu je spremljeval „Slavec“. Da je tudi ta pesem, posebno druga kitica, tikajoča se zelene vinorodne slovenske Štajerske, našla naudušen odmev, razume se samo ob sebi. Ko je pevec z naudušnim dobro akcentuiranim naglasom končal „In ta krasni raj naš zemski, dom slovenski, dom je naš!“ razumelo je občinstvo, zakaj je pevec premenil deloma besede, zakaj je tako naudušeno povdarjal baš zadnjo besedo. Gromovitega Živio-klicanja ni bilo dolgo konca in le polagoma povrnil se je mir, da so mogli nastopiti tamburaši Zagrebški. Pridružili sta se jim dve krasni zastopnici zbora slovanskih Dunajskih tamburašic. Vse točke, katere so igrali, bile so sprejete z burnim odobravanjem.

Telovadba pričela se je nekoliko kasno. Na tisoče občinstva naredilo je velikanski krog in sledilo z živim zanimanjem zares izvrstnim vajam Ljubljanskih Sokolov. Telovadilo se je na drogu, kakor prvi dan v Celji, potem pa na bradlji in konec naredile so velike skupine. Na drogu in bradlji telovadili so že imenovani bratje Sokoli, katerim so se pri skupinah pridružili še: Češnik, Forte, Koch,

Povše, Rebek, Šifrer. Ljudstvo ni se moglo prečuditi izvrstnosti pojedinih vaj. Ker se je že proti koncu začelo mračiti, prižigali so se bengalični ognji, v katerih odsevu so drzne skupine Sokolov se videle še nekako lepše. Tisočerno glasno odobravanje bilo je čuti pri vsaki posamični vaji in skupini. Ko so se vračali telovadci, spremljevalo jih je gromovito Slava in Živio-klicanje. Pokazali pa so tudi, da so zares pravi junaci v telovadbi, na katere sme biti ponosen Sokol Ljubljanski.

Začel se je zadnji del ljudske veselice in to so bili izvrstni, naudušujoči govori in nazdravice. Želel bi prijaviti vsacega doslovno, tako so bili izborni govorjeni, a žal, da morem to storiti le na kratko.

Tajnik „Sokola Celjskega“ dr. Treo zahvali se vsem društvom, katera so počastila najmlajega brata pri krstu svojem, posebno Hrvatom, ki se čutijo vedno brate z nami. Omenja velicih zavir, spominja se zahvalno kneza Salma in konstatira korektno in pravično postopanje cesarske vlade, ter zakliče trikratno Slava in Živio cesarju Francu Jožefu. Vse občinstvo naudušeno ponovi ta klica, in

z godbo skupaj zapoje cesarsko himno, katere akordi mogočno done v tihi večerni zrak.

Prof. Vamberger iz Karlovca, podstarosta „Pokupskega Sokola“, v daljšem izvrstnem govoru poudarja jedinstvo Hrvatov in Slovencev na bojnem in na literarnem polji. Nikdar ne bode poginol narod, ki je rodil može kakor so: Slomšek, Prešeren, Vodnik, Jenko, Gregorčič, Rački, Šenoa, Gaj, Kopitar, Čop in drugi, posebno pa Strossmayer! (Burno ovacijo naredil je ves zbrani narod pri teh besedah, diki naši, jubilarju Strossmayerju, ki je praznoval isti dan štiridesetletnico svojo v Djakovu. V duhu bili smo vsi v tem trenutku doli in tisočerni klici kazali so, da ga ljubimo vsi jednako.) Nadaljeval je govornik: Tak narod ne more propasti, ako je složen. Prisezimo danes slogu in jedinstvo! Burni klici: Prisegamo! odgovarjali so naudušenemu govoru.

Josip Noll, operni pevec, omenja, da čez dolgo let mu je zopet prilika udeležiti se narodne slavnosti na domačih tleh, ter kako posebno mora veseliti vsacega domoljuba, videti, kako lepo se zaveda kmetski naš narod. Večinoma iz kmetske

hiše rodili so se imenovani naši velmoži, spoštujmo kmetsko hišo, ako se nje prebivalci tako zavedajo, kakor vidimo tu, kjer se je na tisoče zbralo prebujenega zavednega naroda. Živio zavedni narod slovenski prelepe Savinjske doline! Da je našel ta govor živ odmev, ni mi treba poudarjati še posebej.

Dr. Triller, podstarosta „Sokola“ Ljubljanskega: Ko smo bili v Celji, z črno zagrnjenimi zastavami, zdelo se nam je, da smo pri pogrebu. Bil je res pogreb, mi pa smo bili grobokopi, pokopavali smo nemško gospodarstvo v Celji. Podli in zavrtni napadi na nas, kažejo, da je odgospodarila stranka, ki se poslužuje jednacij sredstev. Na dan stopa zavedni narod slovenski. Živio tedaj slovenski narod na južnem Štajerskem! Tudi ta govor bil je vsprejet naudušeno.

Dr. Treo: Slovan je hvaležna duša, zahvalen za vsak znak naklonjenosti. Današnjo slavnost praznujemo na tleh blagega, narodu našemu naklonjenega visokorodnega gospoda kneza Salma-Reifferscheida, ki je prijatelj našemu narodu in nam je prepustil prostore za slavnost. Ni se dal ustrašiti, akoravno se je hujskalo proti nam po nasprotnih

listih. Hvala mu srčna in trikratni Slava in Živio. Burni klici odobraval so govor, ljudstvo pa je pokazalo, kako ve ceniti kneževsko mišljenje plemenitega moža.

Mej posamičnimi govori zažigali so se ume talni ognji in švigale rakete v zrak. Krasne gospodične pa so razprodajale šopke, fotografije in točile peneči šampanjec, vse na korist fondu zastave „Celjskega Sokola“. Na balkonu pa je fotograf že popoldne posnel podobo slavnostnega prostora, na katerem je bilo na tisoče občinstva, vsa Sokolska in druga društva in pa banderium kmet-skih fankov. Tudi te pozdravila je še posebej v teku popoldneva deputacija „Ljubljanskega Sokola.“

Ko se je popolnoma zmračilo, podala so se društva nazaj v Žalec, kjer se je v obširnih prostorih g. Hausenbihlerjeve hiše nadaljevala veselica s petjem in raznimi govori, v bližnji sobi pa se je plesalo. Izmej mnogih govorov naj navedem samo nekatere. Nazdravljalo se je Hrvatom, koji so odzdravljali. Posebno izvrsten govor pa je imel mlad duhovnik, g. doktorand Medved iz Šoštajna, ki je povdarjal slogo vseh stanov, naj vsi složno

delajo, kakor se godi na Štajerskem, kjer pada trdnjava za trdnjavo vsled složnega delovanja. Nazdravlja vsem stanovom, če so narodni. Zdravica govorjena z navdušenjem, ki nas je spominjala na pokojnega Božidara Raiča, bila je vsprejeta z burnimi klici odobravanja. Ko je bilo vse najboljše volje začela so prihajati iz Celja poročila o nameravanih napadih. Sklenilo se je poslati telegrafično poročilo okrajnemu glavarstvu, naj skrbi ono za vzdržavanje javne varnosti, če ne si bodo Sokoli radikalno pomagali sami, odgovornosti za nasledke pa ne prevzamejo potem.

Starosta Ljubljanskega Sokola nazdravil je pred odhodom še enkrat mučeniku teh dni, neumorno delujočemu starosti Sokola Celjskega, ki bi ne mogel imeti boljšega načelnika ter mu zaklical iskreni: „Na zdar!“ ki je bil burno ponavljan od vseh. Dr. Vrečko zahvalil se je in napil na složnost vseh Sokolov! Z živahnimi Živio-klici podali smo se potem na vozove ter po 11. uri v dolzih vrstah odpeljali se v Celje. Ker so pred mestno mejo bili vojaki nastavljeni in so patrolirali žandarmi, bile so ulice Celjske čisto prazne, niti žive duše ni bilo

videti, ko smo korakali za vojaci v mesto. Da se ni pred Centralno kavarno videlo zbranih kacic 20 pobalinov, ki so zagledavši Sokole, demonstrativno intonirali nemško pesem, niti vedeli bi ne bili, da je res kdo v Celji še na nogah. Dozdaj mirni Sokoli zagromeli so kakor levi in Živio pred Celjsko kavarno, čul se je gotovo po vsem mestu. Nekoliko surovakov, ki so metali jajca in pesek, pozaprlji so žandarmi, potem pa je bil kmalu mir in korakali smo na kolodvor. Velika sreča je bila za Celjske izzivače, da so bili vojaki, ker Sokolov potrpežljivost bila je napeta do skrajne meje. Tim častneje smejo se tedaj ozirati nazaj na slavnost, katera se je vršila tako sijajno na vse strani na čast Slovincem, a na sramoto nemškimi hujskačem, ki neso dosegli namena svojega, akoravno so skušali na vse mogoče načine kaliti mir in motiti slavnost.

Konečno priobčimo telegrame, došle od bratov Čehov, Hrvatov in drugih Jugoslovancov:

Budějovice: Bratři z daleké sice ciziny leč ze srdce přátelského voláme k Vám ve významný denní Vaši slavnosti upřímné „Na zdar“.

„Sokol Budějovický“.

Domažlice: Podajmo si roki, brati, krepak duh, silna desna pa v žilah naših slovanska kri. Brez strahu naprej! „Sokol Domažlički“.

Dunaj: Podnik Váš necht' dosáhne zdaru podporován bujarou myslí a mužnou páži statečných bratří Slovinců. „Sokol Vídeňský“.

Jičín: V řady sokolstva vítá novou bujarou ratolest upřímným „Na zdar“. „Sokol Jičínský“.

Náchod: Sokolskému sbratření voláme hřímavé „Na zdar“. „Sokol Náchodský“.

Opava: Přijměte bratrský pozdrav od nás. Bratři vytrvejme, nemožno by slovanstvo nedomohlo se svého práva. Svět sokolský.

Opava: Poslední dny zničily mnohé naděje i možnost osobní účasti na slavnosti Vaší. Pásky bratrské pojící sokolstvo Slovanské nejsou zviklány; stojíme bratři při Vás. Necht' prapor Váš vlaje nad sokolstvem vždy jarým, a prospěšným pro vlast, národ, Vás a Slovanstvo „Na zdar“!

Dr. Podlipný.

Opava: Vitáme Vás v kruh bratrský a voláme Vám hřímavé „Na zdar“! Přemysl.

Poděbrady: Iz zibke slovečega kralja češkega Jurija, iz Poděbrada, pozdravljamo srčno Vaše bratsko društvo. Na zdar! Živeli Slovenci!

„Sokol Poděbradsky“.

Praga: Dvignij se kvišku mladi „Sokol“, in razširjaj svoje peruti čez našo domovino!

Praunseis, Šuklje.

Třebíč: K dnešnímu dnu a skvělé Vaši budoucnosti srdečné „Na zdar“! „Sokol“ v Třebíči.

Beligrad: Da osnivanje Sokola urodi dobrim prodom po slovensku stvar i misao u ime svojih jednomišljenika: Lazar Duma, Makedonac.

Bled: Krasnoj slavi braće Slovenaca pridružuju se v duhu Hrvati na Bledu.

Stjepan Miletič, Šuller ml.

Mostar: Živio i kriepko napredovao!

Dva Slovenca u Mostaru.

Pulj: „Sokole“, sivi, sievaj, poletuj kriepko, majka Slava krunu Ti savija. Diritto Croato.

Pulj: Izabrano jato leti sakuplja, piri, budi. Pobjeda Te čeka. „Slavjanska čitaonica“.

Požega: Mlademu „Sokolu“ želi bistre oči i krepka krila! Spectabilis.

Reka: Današnjem slavlju pridružuju se Riečki Hrvati.

Reka: Duhom sam s Vama, današnja svečanost nek bude dokazom, da Slaveni na jugu hoće, da budu ujedinjeni, slobodni, nezavisni.

Erasmo Barčić.

Rogatec: Spretno polečeli na odkupljenje
zajedničke domovine, braće Hrvata i Slovenaca. Živeli!
Hrvati na Taborskom.

Spljet: Narodnom veselju jednokrvne braće,
junačkih čuvara sjeverne granice proti biesnome
dušmaninu, slavi Sokolova zelenoga Štajera duhom
učestvuje i sa obala Adrije bratski pozdrav šalje
Spljetska hrvatska mladež.

Škardona: Krepak zdravstvuj kliče Sokolu
Celjskemu iz kršne Dalmacije Josip Cizelj.

Zader: Borite se! Nepredajte se! kliče braći
Sokol.

Zagreb: Budite tumačem osjećajah drugova
Vaših, koji bijahu zapriečeni posjetiti jednokrvnu
braću. Da Bog poživi narod slovenski i njegove So-
kole u miru i u borbi za slobodu domovine svoje!
Kaiser, podpredsjednik bicyklista.

Zagreb: Zdravo telo in zdrav duh bodeta
nas vodila do produktivnega dela, spojena z živo
vero, z vero v slovenski narod in Slovanstvo, da
ne izgubimo svoje zemlje ni pedi. Živeli energični
štajerski rodoljubi in rodoljubke: Slava vsem navzo-
čim pri lepej slavnosti. Živio „Celjski Sokol“!
Celestin.

Zagreb: Današnjoj slavi bratski pozdrav!
Veibel, Jelenc, Leustek, Schuch.

Iz slovenskih krajev in od Slovencev v tujini došli so naslednji telegrami:

Bled: Na jezeru bliz Triglava kliče vsim zbranim Sokolcem gromoviti Slava! Fr. Mulačič.

Dunaj: Vrlim Sokolom, neustrašnim borilcem Slovanstva: Slava!

Akademično društvo „Slovenija“.

Dunaj: Slava hrabrim sinom domovine!
Sever.

Gorica: Bistro pazi, da ne bo slovenska Štajerska zemlja tujcev!

Uredništvo „Slovanskega Sveta“.

Gornjigrad: Živela slovanska vzajemnost!
Trg Gornjigrad.

Idrija: K imenitnemu, za vse Slovenstvo velepomemljivemu prazniku kliče: Srčen Na zdar!
Mesto Idrija.

Idrija: Na shodu zbrani državnozborski volilci v Idriji kličejo novemu Celjskemu Sokolu: Živio!

Idrija: Volilci.

Vzleti krepkih perut v višave,
Brani pravice matere Slave!

Idrijska Čitalnica.

Kamnik: Najmlajši „Sokol“! Dvigni se, leti in vzbuja narod naš!
Lira.

Kamnik: Živel najmlajši Sokol Celjski. Vsem pri Vaši slavnosti zbranim Sokolom kličemo srdačni Na Zdar in Živeli! Složimo se in z zjedi njenimi močmi borimo se proti vsemu, kar nam je nasprotnega. Ne udajmo se in ostanimo složni v borbi za obstanek milega nam naroda slovenskega. V boj za slobodo zlato! V. Legat z rodbino iz Celovca, Frančišek Zadnikar, Tinica Zadnikarjeva, Jakob Hočevar, Ivan Valenčič.

Kamnik: Kvišku razpni krila svoja, bistrim okom meje naše čuvaj! Dereani, Podboj, Novak, Barlé, Sadnikar.

Kanal: Razprostri peruti vrli „Sokol“, ter pozorno pazi z bistrim sokolskim očesom ob bregovih Savinje na zagrizene nam nasprotnike milega nam naroda! V duhu radujem se z Vami ter Vam kličem presrčni bratski: Na zdar!

Josip Hönig, ud

Kranj:

„Goriškega Sokola“.

Le dvigaj ponosno Ti danes se v zrak!

Pri izletu že prvem se trese sovrag!

Narodna čitalnica v Kranji.

Kranj: Naudušeno pozdravljamo Te, vrli „Sokol“! Živi, cveti i rasti v blagor domovini našej! Bralno društvo.

Kranj: Odhajajoči v Tržič kličemo: Dve nemčurski trdnjavi padata isti dan pod krepko roko hrabrih in za sveto narodno stvar naudušenih borilcev. Živeli soborilci! Metod in Ciril Pirc, Drukar, Vilfan, Kušar.

Lesce: Da si svež in zdrav, dični „Sokol“, buditelj spavajočega narodnega čuta in krepki prvo-boritelj slovenske zavednosti!

Rodbini Petričičeva in Velkovrhova.

Lesce: Naj Ti bode naloga, kakor solnce z blagodejno, čudotvorno svetlobo razdeliti oblake, ki krijejo še tu in tam nebo na slovanskem Jugoštajerskem.

Ante Truden iz Trsta.

Lesce:

Živi, rasi, procvitaj krasno,
„Sokol“ proti tujstvu narodni jez!
Tebe zatrl ne bode nikdo,
Kajti snovala Te sloge je vez.

Kmetje izpod Stola.

Ljubljana: Pogum in vstrajnost premaguje vse. Vrlo naprej do končne zmage. Na zdar!

Čitalnica Ljubljanska.

Ljubljana: Srce zvesto ohrani narodu; krepko brani orožjem ga svojim; ljubi svobodo zlato. Na zdar! Raduje se z Vami v duhu.

Ferko Krsnik.

Ljubljana: Krepost telesa, čilost duha, domoljubje! Živio! Miza pri Frlinci.

Ljubljana: Probujaj, naudušuj in neumorno deluj, da spraviš Slovence na dan.

Knifič, Milavc, Žyvski, Nigrin, Dermota.

Ljubljana: Narod s takimi močmi, kakor je danes zbran ob bistri Savinji, ne zamre nikdar. Vrlemu „Sokolu“ in drugim rodoljubom kličeva trikratni gromoviti Živio! Olifčič, Vidmar.

Ljubljana: Krepeko dvigaj zastavo, jednako bratom svojim, narodu vedno v ponos in slavo. Na zdar! Ivan Ogorelec.

Ljubljana: Zadržan; mnogo zabave! Na zdar! Vidmar.

Ljutomer: Bodi čvrst in krepek mladi „Sokol“! Živeli vsi udeleženci! Ljutomerska Čitalnica.

Maribor: Bodite čvrsti in jaki, kakor bistri sokoli v sinjem zraku, razširjajte moč telesno in dušno po vsej milej domovini slovenski, bodite nam ščit jeklen proti vsem nevarnostim. Stotera Vam slava! Slovenci Mariborski.

Maribor: Srčni pozdrav in nazdar kličeta Ivan Majciger, Hinko Sever.

Metlika: Rodila majka junaka, živel „Sokol Celjski“! Živeli mu kumovi Slovenski i Hrvatski Sokoli. Slava odboru! Čitalnica Metliška.

Novomesto: Pod praporjem „Celjskega Sokola“ naj se zopet vname zavest tudi v srcih nam že odtujenih. Na zdar!

Novomeški Sokolci.

Novomesto: Dvigaj ponosno od tal se domačih kvišku novi „Sokol“, bistrim očesom čuvaj, kar je našega. Čitalnica Novomeška.

Novomesto: Varuj „Sokol Celjski“ bistrim okom naroda pravice ter deluj neustrašeno v naroda korist! Dolenjsko pevsko društvo.

Novomesto:

Pogumno naprej, oj mladi Sokole!
Savinje studene naj krepí Te val!
Naj bistro oko sovražnike ohole
Iztrebi iz Štajarja domačih tal.

Bralno društvo Kostanjevsko.

Novomesto: Vsem zbranim bratom Sokolom in častilcem najmlajšega društva, kličemo gromoviti trikratni: Živeli! Živela Slovenija!

Bahar, Okorn, Sone, Simonič.

Novomesto: Tebi novemu branitelju slovenske narodnosti v zeleni Štajerski in vsem zbranim Sokolom kličem sokolski Na zdar! Pozdrav Ljubljanskim Slavcem. Ignacij Valentinčič.

Na Opčinah: Slaviteljem ustanove „Celjskega Sokola“ zakličemo iz globočine srca srčen: Napred! Trikratni živijo! Na zdar!

Pevsko društvo „Adrija“ v
Barkovljah pri Trstu.

Na Opčinah: Pevsko društvo „Zora“ v Tržaški okolici kliče Sokolskemu sovražniku: Stoj! To so svete zemlje naših bratov.

Opatija: Vsem zbranim sokolskim društvom kličem: Živeli vrli Sokoli! Aleševac.

Ormož: Porod „Celjskega Sokola“ naj služi v združenje vseh „Sokolov“ pod krilo jednega „Sokola“, ki čuva bistrim svojim okom vse svoje mladiče. Živeli Sokoli! Živela vzajemnost!

Ormoška čitalnica.

Ormož: Krepko se dvigaj, čili „Sokol Celjski“! Ojači svežim duhom boritelje narodnih svetinj!

Dr. Lemež, Kapus.

Št. Pavel v Savinjski dolini: Stopaj vrli Sokol, ponosno naprej, ohrabri junake in pokaži, da gre Slovan na dan! Slava Tebi in Tvojim slaviteljem. Šent Pavelske Slovenke.

Št. Pavel: Vse zbrane Sokole in njihove slavitelje presrečno pozdravljamo! Tebi mladi „Celjski Sokol“ pa čestitamo k zmagi in srečnemu pričetku vrlega delovanja. Ponosno se dvigni in mogočno

razprostri svoja krila nad mile domovine raj ter jo
čuvaj z bistrim očesom sovražnih napadov!

Št. Paveljski narodnjaki.

Št. Peter na Krasu: Naj Ti hitro vzra-
stejo mlade, a čile peruti, da bodeš kmalu prvo-
boritelj mej svojimi sobrati.

Čitalnica Postojnska.

Št. Peter na Krasu: Čvrsto in neustra-
šeno stoj na braniku slovenskega prava. Na mno-
gaja leta!

Špilar, Sajovec, Lavrenčič.

Št. Peter na Krasu: Najmlajši boritelj za
naše narodne pravice. Bog Te živi!

Bralno društvo v Zagorji na
Notranjskem.

Payerbach: Slava neumornim ustanovni-
kom „Sokola“! Cvet in prospeh „Sokolu“!

Dr. Mirko Ploj.

Podkloštrum: Radostnim srcem pozdrav-
ljamo vse častilce novega društva in kličemo iz
tužnega Korotana: Bog živi in ohrani „Celjski
Sokol“ krepkej domovini v čast in slavo.

Gregor Einspieler deželni po-
slanec, Primož Walter iz Črne.

Radovljica: Radostnim srcem pozdravlja
danes porod mladega „Sokola“, želeč mu v svetem
svojem delovanji za ohranitev narodnih pravic, za

probujo milih nam bratov ob vitkokrasnej Savinji,
ter mu kliče izpod očeta Triglava trikratni: Živio
in živela ideja sokolska! Slovensko pevsko društvo
„Triglav“ v Radovljici.

Radovljica: Iz skalnate Gorenjske kličemo
Ti k rojstvu: Dvigaj se prosto in delaj od Triglava
do Balkana. Prebujaj narod svoj in ustvarjaj mu
boljšo bodočnost! Radovljiški narodnjaki.

Retz: K današnji slavi želi vám najbolji
uspjeh. Nikolajevič.

Središče:

Vsem Sokolcem čast,
Nasprotnikom propast!

Št. Jurij:

Edinost.

Trdno gnezdo si postavi,
Ob Savinji, žilav, krepek bodi,
Naroda svetinje brani,
Naudušje sveto naj Te vodi!

Praunseis, Šuklje, Minka Brenčič.

Tolmin: Ob bregovih modre Soče v pri-
jazni družbi pri sv. Luciji zbrani kličemo novo
ustanovljenemu „Sokolu“: Vivat, crescat, floreat.

Državni poslanec Nabergoj,
Fran Dolenc, profesor Pregelj,
župan Kovačič, pravnik Miha
Stanić.

Toplice pri Zagorji: Danes v duhu z Vami v Savinjski dolini, zahvaljujemo se za prekrasni vsprejem. Vsem Sokolom, družim društvom in udeležencem bratski pozdrav. Za društvo „Zagorskega Sokola“
Medved, starosta.

Toplice pri Zagorji: Živio najmlajši „Sokol“! Živeli njegovi čestilci! Na zdravje!

Slovenci iz Toplic pri Zagorji.

Trst: Kjer nam ni bilo mogoče prisostvovati osebno pri ustanovitvi „Celjskega Sokola“, prevažni za Slovanstvo, kličemo Vam od obalij sinje Adrije: Živeli Sokolaši! Živeli slavitci! Živela vzajemnost slovanska! Na zdar!

Kramar, Ipavič, Furlan, Kravos, Pockaj ml., Petrovčič, Prašel, Silic, Vidmar, Pugl, Fabjan, Jajčič, Vičič, Rudolf.

Trst: Bratski objem in srčni pozdrav od zadržanih Tržaških bratov.

Trst: Slovanska čitalnica v Trstu, radujoča se nad porodom „Celjskega Sokola“ želi srečen razvoj in napredek. Slava!

Tržič: Bratski pozdrav vrlim Sokolom. Naprej za narodnost!
Bralno društvo.

Tržič: Slava prvoboriteljem! Slovanska ideja zmaguje. Celje in Tržič sta zdaj slovenski trdnjavi. Na zdar! Živeli! Zbrani velikošolci v Tržiči.

Velenje: Živijo bistri „Celjski Sokol“! Živeli zbrani gostje slovenski!

Šmid, Glazar, Šaloven.

Višnjagora:

Kričeče krdelo vrabičev in vran
Stavi se Tebi, junace v bran!
Bedásto krdelo boječe kriči,
Ker v logu slovenskem se „Sokol“ rodi!
Rodi se in širi in dvigne se v plan!
S Sokolom, vrabiči, gre Slovan na dan!

Vojteh Valenta, Lukan, For-
kan, Fortuna, Pesek, notar
Stanko Pirnat, Kovač, Po-

Vrhnika: dobnik.

Če Sokol dvigne drzna krila,
Vrabičev roj pobegne plah,
Jednaka bodi vaša sila
Domovju bramba, vragu strah!

Pozdrav, živeli!

Komotar, Flis.

Žalec: Naudušeno pozdravljamo Tebe, najmlajši „Sokol“! Trikratni Živio kličemo vsem navzočim „Sokolom“ in gostom. Veselimo se nepopis-

ljivo, da nam bode čast, pozdraviti Vas jutri v našem narodnem trgu.

Županstvo trga Žalec.

Janez Hausenbichler, župan.

Žalec: Gromoviti pozdrav: Naj živi, raste, cvete, naj čuva na braniku majke Slave!

Hausenbichler v postelji.

Žužemperk:

Bistro oko, krepka pest Ti bodi,

Vodi nas po čistem svodi,

Da slovenski svet,

Zopet bo otet.

Bralno društvo.

Ogromna ta udeležba po telegramih kaže najbolje, kako splošno je bilo zanimanje za važno slavnost po vseh krajih, kjer se neso mogli osebno udeležiti slavnosti, ali so bili odposlali deputacije, pa so vendar še telegrafično hoteli izraziti veselje svoje nad porodom novega boritelja za razvoj ideje slovenske na Spodnjem Štajerju.

Razun že imenovanih slovenskih in hrvatskih odličnjakov videli smo še s posebnim veseljem gg. državna poslanca dr. L. Gregorca in M. Vošnjaka in deželne poslance dr. Dečkota, dr. Lipolda

in dr. J. Srnce in pa dež. odbornika dr. J. Vošnjaka. Da so razun daljnih krajev, katere smo že navedli, bili zastopani vsi štajerski narodni trgi in mesta razume se samo ob sebi, kakor n. pr.: Vransko, Mozirje, Gornjigrad, Šoštanj, Velenje, Vojnik, Šentjur, Šmarje, Laški trg, Sevnica, Brežice itd.

Udeležba bratov slovenskih od obalij sinje Adrije razveselila nas je posebno, kakor še bolj ona bratov Hrvatov. Narod slovenski, ki tako lepo napreduje baš v Celjski okolici in v Savinjski dolini, imel je priliko videti, da daleč doli proti jugu segajo mu bratje po krvi in mišljenji, ki ga hote duševno podpirati, da se ubrani pograbljivim krempljem nemške „Südmärke“. Pokazalo se je, da „Slovan povsod brate ima“, kateri so se naudušeno udeleževali krsta najmlajega slovenskega soboritelja. Naj ga ta slavn krst spodbuja k energičnemu in krepkemu delovanju. Nasprotniki naši, ki tako radi kriče o omiki svoji, hoteli so pač kačiti lepo slavnost, a ni se jim posrečilo. Sramovati se pač morajo, ako mislijo nazaj na slavnostna dneva in na surovosti, katere so uganjali proti mirnim

gostom Celjskih Slovencev. Celjski Slovenci so v Celji isto tako doma, kakor so Nemci, pravico imajo zahtevati, da se spoštujejo gostje, ki jih obiščejo, ne pa, da se jih surovo napada. Okolica Celjska pa je pokazala sijajno, da je slovenska, kakor bode morda postalo v nedaljnjem času že slovensko mesto tudi zdaj še nemško Celje! Časa kolo vrti se naprej, raztrlo bode pritlikovce, ki se mu upirajo.

Ti pa, Sokole Celjski, razprostitaj čilo peruti svoje, budi narod na vse strani in leti neustrašeno naprej!

Na zdar!

J. N.

